

Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ: 1661
Αριθμ. Πρωτ. Αίτησ. Κατ. Εγγράφων: 129
Ημερομ. Κατάθεσης: 4/12/2025

Αθήνα, 4 Δεκεμβρίου 2025

ΕΡΩΤΗΣΗ ΚΑΙ ΑΚΕ

Προς τους κ.κ. Υπουργούς

- Περιβάλλοντος και Ενέργειας
 - Πολιτισμού
- Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών

Θέμα: «Είναι οι προγραμματισμένες αυθαίρετες παρεμβάσεις στην προστατευόμενη περιοχή του Δικταίου Άντρου εν γνώσει των εμπλεκόμενων υπουργών;»

Το Δικταίο Άντρο βρίσκεται στη βόρεια πλευρά του όρους Δίκη, σε υψόμετρο 1020 μ., πάνω από το χωριό Ψυχρό του Δήμου Οροπεδίου Λασιθίου στην Κρήτη. Θεωρείται από τα σημαντικότερα και διεθνώς γνωστά σπήλαια, με μεγάλο οικολογικό, μυθολογικό, σπηλαιολογικό και αρχαιολογικό ενδιαφέρον.

Το εν θέματι έργο, που υποκρύπτει τεράστιες εγκαταστάσεις, κατασκευές κτιρίων, εκσκαφές, εκβραχισμούς και πλήθος ακόμη παρεμβάσεων, όπως θα αναλυθούν κατωτέρω, «χωροθετείται» στο Δικταίο, **εντός δασικής περιοχής και εντός του Δικτύου Natura 2000** με την ονομασία «ΔΙΚΤΗ: ΟΡΟΠΕΔΙΟ ΛΑΣΙΘΙΟΥ, ΚΑΘΑΡΟ, ΣΕΛΕΝΑ, ΚΡΑΣΙ, ΣΕΛΕΚΑΝΟΣ, ΧΑΛΑΣΜΕΝΗ ΚΟΡΥΦΗ - GR4320002» (Οδηγία 92/43/ΕΟΚ για τους Οικοτόπους) και μάλιστα ορίζεται ως **Ειδική Ζώνη Διατήρησης** (ΕΖΔ, Special Area of Conservation - SAC), υπό καθεστώς ειδικής προστασίας [Εθνική νομική αναφορά του καθορισμού της περιοχής ως SAC: Law 3937/29-3-11 (ΟJ 60 Α)]¹.

Επίσης «χωροθετείται» σε τοπίο "**Ιδιαίτερου Φυσικού Κάλλους**" και εντός **Αρχαιολογικού Χώρου**, με Ζώνη Προστασίας 500 μ. με τρεις κηρύξεις: ΥΑ 9597/12-9-1970 (ΦΕΚ: 666/Β/1970-09-23), ΥΑ ΥΠΠΕ/ΑΡΧ/Α/Φ31/24456/1834 π.ε./5-5-1976 (ΦΕΚ: 699/Β/1976-05-26) και ΥΑ ΥΠΠΕ/Α1/Φ24/83609/2737/28-12-1981 (ΦΕΚ: 50/Β/1982-02-10). Η τελευταία επέκτεινε(από 300μ. που ήταν πριν) τη **ζώνη προστασίας σε 500μ. από το στόμιο του σπηλαίου, απαγορεύοντας ρητά, μεταξύ άλλων, την κατασκευή ογκωδών κτιρίων, τη λειτουργία λατομείων, εργοστασίων κ.λπ..**

¹ Οι τύποι οικοτόπων της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ που απαντώνται **στη συγκεκριμένη περιοχή GR4320002** είναι οι 3290 (0 ha), 4090 (4115,36 ha), 5420 (4388,05 ha), 5430 (7920,74 ha), 6220 (1,441144 ha), 8140 (37,2693 ha), 8210 (8,20182 ha), 9290 (427,6 ha), 92C0 (13,4083 ha), 92D0 (0,688945 ha), 9320 (50,3601 ha), 9540 (2474,91 ha). Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει η **βλάστηση των δολίνων αλλά και των βράχων**, ενώ η **πανίδα της περιοχής περιλαμβάνει ενδημικά και σπάνια είδη**, κάποια εκ των οποίων είναι **στενοενδημικά**, βρίσκονται **αποκλειστικά στο σπήλαιο του Δικταίου Άντρου** και αντιμετωπίζουν τον **κίνδυνο της εξαφάνισης**, ενώ για την υψηλή τουριστική κίνηση έχουν ήδη καταγραφεί **αρνητικές επιπτώσεις**, στο πλαίσιο του έργου LIFE13 INF/GR/000188 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, του Πράσινου Ταμείου και του ΥΠΕΝ (<http://www.ecovalue-crete.eu/el/sites/gr4320002>).

Στις **06.04.2023** εντάχθηκε με απόφαση του ΥΠΟΙΚ στο **Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΤΑΑ)** και στη Δράση 16735: «Αξιοποίηση της τέχνης ως συνταγογραφούμενης θεραπείας», το Έργο: «**Sub.1.2.9 Βελτίωση Προσβασιμότητας και Αναβάθμιση Υποδομών του Δικταίου Άντρου**» (κωδικός ΟΠΣ ΤΑ 5201966), με τη δημόσια δαπάνη να ανέρχεται σε ποσό ύψους **15.968.714€** (ΑΔΑ: Ψ39ΙΗ-Β2Ξ).

Το εν λόγω Έργο, με εμπλεκόμενους φορείς το ΥΠΠΟ, την Περιφέρεια Κρήτης και τον Δήμο Οροπεδίου Λασιθίου, αποτελείται από **10 Υποέργα²**, εκ των οποίων για το **Υποέργο 1: «Μελέτη και κατασκευή αναβατορίου από την Πλατεία Ευρώπης προς το Δικταίον Άντρον»**, η δημόσια δαπάνη ανέρχεται σε **10.462.000€**, ποσό δηλαδή υπερβολικό για ένα μόνο υποέργο, που στο Τ.Δ.Ε. περιγράφεται ως «εγκατάσταση αναβατορίου πλαγιάς για τη μεταφορά εμποδιζόμενων ατόμων».

Από τα διαθέσιμα στοιχεία προκύπτει, επίσης, ότι η απόφαση ένταξης του Έργου τροποποιήθηκε μέχρι σήμερα 2 φορές, ήτοι: στις **19.03.2024** (ΑΔΑ: Ψ45ΗΗ-375) και στις **16.12.2024** (ΑΔΑ: ΕΟ6ΜΗ-ΗΨΦ), αλλάζοντας συνεχώς τους φορείς υλοποίησης των υποέργων, κάτι που αποδεικνύει, μεταξύ άλλων, την **ανωριμότητα του έργου**, που εντάχθηκε στο ΤΑΑ χωρίς επαρκή στοιχεία, σχεδιασμό και μελέτες, αν και **όλοι γνώριζαν** ότι αφορούσε μια ευαίσθητη και προστατευόμενη περιοχή.

Ιδίως για το **Υποέργο 1: «Μελέτη και κατασκευή αναβατορίου από την Πλατεία Ευρώπης προς το Δικταίον Άντρον»**, που αποτελεί το κύριο αντικείμενο της παρούσας ερώτησης, από τη μια προκαλεί εντύπωση το **υπερβολικό ύψος της Δημόσιας Δαπάνης των 10,5 εκ. ευρώ**. Από την άλλη, όπως προέκυψε -εκ των υστέρων- από τα συνημμένα τεύχη και αρχεία του διαγωνισμού (ΑΑ Συστήματος ΕΣΗΔΗΣ: 212612), μέσα στο παραπλανητικό Υποέργο του «αναβατορίου» **υποκρύπτονται τελικά ογκώδεις εγκαταστάσεις και κτίρια, πλήθος κατασκευών από μπετόν αρμέ και εκτεταμένες παρεμβάσεις μέσα στην προστατευόμενη περιοχή**.

Διότι το συγκεκριμένο Υποέργο, που άλλοτε παρουσιάζεται ως «αναβατόριο» και άλλοτε ως «ανελκυστήρας πλαγιάς», τελικά αφορά: Μια **τεράστια κατασκευή τύπου τελεφερίκ**, με **βαγόνι χωρητικότητας τουλάχιστον 18 ατόμων** που θα κινείται **πάνω σε ράγες (σιδηροτροχιές)**, οι οποίες θα έχουν **μήκος 250-260μ.**. Ο μεταλλικός σκελετός στήριξης της ράγας και του βαγονιού θα αποτελείται από **τεράστιες χαλύβδινες κολώνες** (ύψους τουλάχιστον 3μ. από το έδαφος), **τοποθετημένες ανά 6μ.**, που θα εδράζονται σε **βάσεις από μπετόν αρμέ**. Μαζί με την κατασκευή του εν λόγω «ανελκυστήρα πλαγιάς», προβλέπεται ακόμη, στο ίδιο υποέργο, η κατασκευή ενός ακόμη, δεύτερου, κάθετου ανελκυστήρα, που θα οδηγεί στον πρώτο από την πλατεία Ευρώπης, αλλά και **πλήθος συνοδών εγκαταστάσεων και κτιρίων αποκλειστικά από μπετόν αρμέ**, τόσο στην ανωδομή όσο και στη θεμελίωση, για τις «ανάγκες» των μονάδων (σταθμοί αφετηρίας και άφιξης, εκδοτήριο εισιτηρίων για τους «ανελκυστήρες», χώροι η/μ εγκαταστάσεων, χώροι αναμονής, στέγαστρα, κλίμακες, υδραυλικά έργακ.λπ.).

²**Υποέργο 1:** Μελέτη και κατασκευή αναβατορίου από την Πλατεία Ευρώπης προς το Δικταίον Άντρον, **Υποέργο 2:** Διαμόρφωση πλατείας Ευρώπης και αποκατάσταση μονοπατιών πρόσβασης προς το Δικταίον Άντρον, **Υποέργο 3:** Εργασίες στερέωσης βραχώνων πρανών Δικταίου Άντρου, **Υποέργο 4:** Εργασίες διαμόρφωσης διαδρομής εντός Δικταίου Άντρου, **Υποέργο 5:** Ηλεκτρομηχανολογική εγκατάσταση και φωτισμός-ανάδειξη Δικταίου Άντρου, **Υποέργο 6:** Καθαρισμός – απομάκρυνση επιλιθικής χλωρίδας ασβεστολιθικών πετρωμάτων Δικταίου Άντρου, **Υποέργο 7:** Αρχαιολογική εποπτεία εργασιών, επιστημονική τεκμηρίωση, συγγραφή και επιμέλεια κειμένων, φωτογράφιση και κινηματογράφιση Δικταίου Άντρου, **Υποέργο 8:** Τεχνική και Συμβουλευτική Υποστήριξη, **Υποέργο 9:** Δαπάνες ΟΚΩ, **Υποέργο 10:** Επίβλεψη αρχαιολογικών εργασιών.

Παράλληλα, όπως προκύπτει και από τους κωδικούς crn του Υποέργου¹ και τα στοιχεία που αναρτήθηκαν στο ΕΣΗΔΗΣ³ προβλέπονται επίσης στο πλαίσιο αυτού: Αποψιλώσεις και αφαίρεση δέντρων/χλωρίδας από τον οικότοπο σε έκταση 20.333 τ.μ. δασικής έκτασης, εκβραχισμοί σε μήκος 260μ. για τη γραμμή όδευσης και σε πλάτος τουλάχιστον 3,5μ. (για τη γραμμή) και επιπλέον 0,6μ. (για την παράλληλη μεταλλική σκάλα). Ακόμη προβλέπονται: Εκβραχισμοί, εκτεταμένες εκσκαφές και μετακινήσεις γαιών για τις βάσεις από μπετόν αρμέ και τα συνοδά έργα, δόμηση υπόγειων και υπέργειων κτιρίων και κατασκευών, εκατοντάδων τετραγωνικών μέτρων, τοποθέτηση φραχτών ή/και κιγκλιδωμάτων για την «εμπόδιση της άγριας πανίδας», ενώ σημειικά οι ράγες θα διασταυρώνονται και με το υφιστάμενο μονοπάτι πεζών επισκεπτών, δηλαδή θα περνάει πάνω από τα κεφάλια τους (βλ. π.χ. σχέδιο 20250208_144949).

Από τα παραπάνω που συνοπτικά αναφέρθηκαν προκύπτει ξεκάθαρα ότι το Υπόεργο 1 όχι μόνο δεν γίνεται για τα ΑμεΑ και την πρόσβασή τους στο Σπήλαιο, αλλά όσοι το «εμπνεύστηκαν», στο όνομα των ΑμεΑ, εξαπατούν συνειδητά τους πολίτες και την Ευρωπαϊκή Ένωση. Ο δήθεν «ανεγκυστήρας πλαγιάς», δεν θα καταλήγει καν στο – δύσβατο εσωτερικά- Σπήλαιο αλλά σε μεγάλη απόσταση από αυτό και μάλιστα από τον σταθμό άφιξης προβλέπονται επιπλέον εκσκαφές για τη διάνοιξη νέας διαδρομής μέχρι εκεί, διαφορετικής από των υφιστάμενων μονοπατιών. Για τη χρήση, δε, των ανεγκυστήρων, θα είναι «προϋπόθεση» η έκδοση ξεχωριστού εισιτηρίου από τους χρήστες⁴, ενώ στην «Τεχνική Περιγραφή» αναφέρεται ότι θα πρέπει να εξυπηρετεί 150.000-200.000 επισκέπτες ετησίως, να έχει ετήσια συνεχή λειτουργία 300 ημερών και νυχτερινή εξυπηρέτηση (σελ. 21).

Πρόκειται επομένως για μαζικιστικές εγκαταστάσεις, μαζικής τουριστικής και κερδοσκοπικής χρήσης, ανεξάρτητες και αυτόνομες από τη λειτουργία του αρχαιολογικού χώρου, την πρόσβαση στον οποίο δήθεν επικαλούνται.

Είναι προφανές, ότι στόχος των εμπνευστών της λαθροχειρίας και του ψεύδους που αποτυπώθηκε στις «προτάσεις ένταξης» και στα Τεχνικά Δελτία του ΤΑΑ, χωρίς να αναφέρεται η αληθής τους πρόθεση για πλήρη αλλοίωση και υπέρμετρη επιβάρυνση του τόπου και του τοπίου με μη αναστρέψιμες βλάβες και κατασκευές, ήταν να παρακαμφθεί το καθεστώς εθνικής και υπερεθνικής προστασίας-στο οποίο προσκρούει μια τέτοια παρέμβαση- καθώς και να παραβιαστούν οι ενωσιακοί κανόνες ένταξης και η αρχή «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» για τα έργα του ΤΑΑ⁵. Περαιτέρω, στόχος τους ήταν να παρακαμφθούν οι προσήκουσες αδειοδοτήσεις και απαιτήσεις για μελέτες, περιβαλλοντικές, επιπτώσεων, σκοπιμότητας, βιωσιμότητας κ.ά., ώστε να παραπλανηθούν εσκεμμένα εθνικές και ευρωπαϊκές αρχές και να αντληθεί παρανόμως η χρηματοδότηση των 10,5 εκ. ευρώ.

³Π.χ. Τεχνική Έκθεση (Νοέμβριος 2024, αρχείο SKM_C75925021021530), Τεχνική Περιγραφή (Φεβρουάριος 2025), σχέδια Φεβρουάριος 2025 (20250208_143441, 143615, 143802, 143951, 143124, 143229, 143332, 143445, 143621, 143800, 143949) κ.ά.

⁴Βλ. π.χ. «Τεχνική Έκθεση», σελ. 10 και σχέδιο 20250208_143441.

⁵Σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/240 για τη θέσπιση Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, τα σχέδια των κρατών και η αξιολόγησή τους θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι κάθε μέτρο (μεταρρύθμιση, επένδυση, δραστηριότητα) που χρηματοδοτείται από το ΤΑΑ συμμορφώνεται με την αρχή της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» και τους περιβαλλοντικούς στόχους του κανονισμού για την επιβάρυνση που μπορεί να έχει στο περιβάλλον, στην κλιματική αλλαγή, στις επιπτώσεις σε ανθρώπινους και φυσικούς πόρους, στη ρύπανση, στην παραγωγή και διάθεση αποβλήτων, στην προστασία της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων, στην κατάσταση διατήρησης οικοτόπων και ειδών, συμπεριλαμβανομένων όσων είναι ενωσιακού ενδιαφέροντος, κ.ά. (2021/C 58/01).

Η **εξαπάτηση** περιλαμβάνει ακόμα και την **ορολογία** που χρησιμοποιείται για το **δήθεν «αναβατόριο» ή «ανεγκυστήρα πλαγιάς»**, ώστε να αποκρύπτεται τεχνηέντως ότι περιβαλλοντικά εντάσσεται στα έργα Κατηγορίας Α2: *"Κρεμαστοί ή σχοινιοκίνητοι σιδηρόδρομοι (τελεφερίκ) και παρεμφερή μέσα για τη μεταφορά αποκλειστικά ή κυρίως επιβατών"*, με στόχο να αποφευχθεί η Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, ακόμα και στην περίπτωση που οι τεράστιες σε έκταση και όγκο παρεμβάσεις που υποκρύπτει το Υπόέργο 1, δεν προσέκρουαν στις απαγορεύσεις που επιφέρει επί της αρχής το πολλαπλό καθεστώς προστασίας.

Κατ' επέκταση, η παράκαμψη και μεθόδευση όλων των ανωτέρω στην περίπτωση του Δικταίου Άντρου **αντίκειται**, όχι μόνο στην ελληνική περιβαλλοντική και αρχαιολογική νομοθεσία και στον Κανονισμό του ΤΑΑ, αλλά και στις **Οδηγίες 85/337/ΕΟΚ και 2014/52/ΕΕ**, σχετικά με τις επιπτώσεις των δημόσιων και ιδιωτικών έργων στο φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον και στις **Συμβάσεις του Συμβουλίου της Ευρώπης** για την αρχαιολογική κληρονομιά και το φυσικό τοπίο.

Εντύπωση δε προκαλεί το γεγονός ότι **όλη αυτή η εκτεταμένη παρέμβαση στηρίχτηκε σε μια ισχνή και ελλιπέστατη Τεχνική Έκθεση** (Νοέμβριος 2024, ΕΣΗΔΗΣ αρχείο SKM_C75925021021530), **μόλις 10 σελίδων κειμένου**, εκ των οποίων **μόνο οι 5 αφορούν** τον «ανεγκυστήρα πλαγιάς». Το κείμενο αυτό εγκρίθηκε ως δήθεν "αρχιτεκτονική προμελέτη" τον Σεπτέμβριο 2024 από το ΥΠΠΟ (ΑΔΑ: ΡΝΞΘ46ΝΚΟΤ-Ε1Κ), χωρίς ωστόσο να φέρει κανένα χαρακτηριστικό προμελέτης⁶, ούτε να διακρίνεται από το λεκτικό της Απόφασης η ένταση και η έκταση της επέμβασης. Η Τεχνική Έκθεση που αναρτήθηκε στο ΕΣΗΔΗΣ χρονολογείται πάντως Νοέμβριο 2024, τα δε «αρχιτεκτονικά σχέδια» φέρουν ημερομηνία 08.02.2025, χωρίς να εμφανίζονται οι ενδιάμεσες θεωρήσεις επί τυχών διορθώσεών τους. Τον Φεβρουάριο 2025 δημιουργείται και η ακόμα πιο «προωθημένη» σε επιθετικότητα επέμβαση και όγκους τσιμέντων «Τεχνική Περιγραφή», χωρίς ωστόσο να έχει λάβει κάποια «έγκριση», παρότι τροποποιεί ουσιαδώς και επί τα χείρω την λεγόμενη «Τεχνική Έκθεση».

Σε κάθε περίπτωση, είναι προφανές ότι μέχρι και τον Φεβρουάριο 2025 ΔΕΝ ΥΠΗΡΧΑΝ ακόμη σχέδια και τεχνικές εκθέσεις ή προμελέτες από τις οποίες να μπορεί να γίνει αντιληπτό το μέγεθος, η έκταση, ο όγκος και το πλήθος των παρεμβάσεων, στο πλαίσιο του Υποέργου 1: **«Μελέτη και κατασκευή αναβατορίου από την Πλατεία Ευρώπης προς το Δικταίον Άντρον».**

Παρόλα αυτά η «Τεχνική Περιγραφή» επικαλείται «απαλλαγή» από τη διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης για το σύνολο του έργου, στηριζόμενη απλώς σε ένα **ενημερωτικό έγγραφο του ΥΠΕΝ** που εκδόθηκε πολύ νωρίτερα, τον **Ιούνιο 2024**, πριν ακόμη δηλαδή υπάρξουν προμελέτες και σχέδια και λίγο μετά την ανάληψη του υποέργου από την Περιφέρεια Κρήτης (Τροποποίηση Απόφασης Ένταξης 19.03.2024), κατόπιν βεβαιωμένης αδυναμίας σύνταξης μελετών από τις Τεχνικές Υπηρεσίες του Δήμου Οροπεδίου Λασιθίου.

Το εν λόγω γενικόλογο και ασαφές αυτό **έγγραφο του ΥΠΕΝ**, με θέμα: «Μη αναγκαιότητα τήρησης διαδικασίας περιβαλλοντικής αδειοδότησης για την υλοποίηση έργων βελτίωσης προσβασιμότητας και αναβάθμισης υποδομών του Δικταίου Άντρου» (ΑΠ: ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/65211/4511/16.06.2024), αφενός **δεν συνιστά Απόφαση Απαλλαγής**, αφετέρου δεν δημοσιεύτηκε πουθενά και **δεν αναγράφεται σε αυτό σε ποια συγκεκριμένα έργα και εργασίες αναφέρεται**. Επομένως, από πουθενά δεν

⁶Βάσει της συναφούς νομοθεσίας αλλά και του ΦΕΚ 2837/Β/5-7-2019 για το κανονιστικό πλαίσιο για την εκπόνηση μελετών και την εκτέλεση εργασιών σε ακίνητα μνημεία, που εμπεριέχει σειρά απαιτήσεων.

προκύπτουν τα στοιχεία του Υποέργου 1, βάσει των οποίων «διαπιστώθηκε» από την ΔΙΠΑ ότι δεν απαιτείται περιβαλλοντική αδειοδότηση ή ότι δεν θα προκληθούν περιβαλλοντικές επιπτώσεις στο πλαίσιο υλοποίησής του.

Επειδή, το Δικταίο Άντρο αποτελεί προστατευόμενο τόπο και το Υποέργο 1 «χωροθετείται» εντός δασικής περιοχής, εντός Δικτύου Natura 2000 (GR4320002) με Ειδική Ζώνη Διατήρησης, εντός Αρχαιολογικού Χώρου και σε Τοπίο "Ιδιαίτερου Φυσικού Κάλλους", με Ζώνη Προστασίας 500 μ.

Επειδή το Υποέργο 1 φαίνεται να βρίθει παρανομιών και η όποια αυθαίρετη παρέμβαση στο Δικταίο, με ψευδή στοιχεία και τεχνικές εξαπάτησης, δεν μπορεί να γίνει ανεκτή σε μια ευνομούμενη Πολιτεία,

Επειδή, οι εν λόγω πρακτικές πλήττουν την αξιοπιστία της χώρας, ακυρώνουν δεκαετίες προστατευτικής πολιτικής και απειλούν ένα ανεκτίμητο φυσικό και πολιτιστικό κεφάλαιο,

Ερωτάται ο κ. Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας:

- 1. Έχει εκπονηθεί κάποια Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων ή άλλη επιστημονική τεκμηρίωση που να αποδεικνύει ότι οι εκβραχισμοί, οι εκσκαφές, το τσιμέντωμα εκτεταμένες και μη αναστρέψιμες παρεμβάσεις, με κτίρια και ογκώδεις εγκαταστάσεις εντός της ζώνης προστασίας του Δικταίου Άντρου, στο πλαίσιο του Υποέργου 1, δεν θα προκαλέσουν ζημιά στο περιβάλλον και στα προστατευόμενα οικοσυστήματα;**
- 2. Γνωρίζει το πλαίσιο προστασίας περιοχών Natura 2000 και τους ενωσιακούς κανόνες για το περιβάλλον; Σε ποια νομική και λογική βάση και σε ποια στοιχεία στηρίχθηκε το ανωτέρω αναφερόμενο έγγραφο της ΔΙΠΑ(ΑΠ: ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/65211/4511/16.06.2024), πριν ακόμη υπάρξουν και κατατεθούν οι απαιτούμενες προμελέτες και σχέδια;**
- 3. Γνωρίζει όλα τα στοιχεία που αναρτήθηκαν εκ των υστέρων στο ΕΣΗΔΗΣ και «μαρτυρούν» τελικά, την πραγματική φύση του Υποέργου 1, το μέγεθος και την έκταση των παρεμβάσεων; Τι σκοπεύει να πράξει για να αποκατασταθεί η νομιμότητα; Θεωρεί ακόμα ότι η τεράστια αυτή εγκατάσταση και τα «αφανή» της παρελκόμενα δεν χρήζουν περιβαλλοντικής αξιολόγησης, όπως ισχυρίζονται οι εμπλεκόμενοι, ώστε να παρακάμψουν τη νομιμότητα και την προστασία του χώρου, εξαπατώντας παράλληλα την ΕΕ;**

Ερωτάται η κα. Υπουργός Πολιτισμού:

- 4. Σε ποια νομική βάση στηρίζονται οι μέχρι τώρα ενέργειες του ΥΠΠΟ, ως προς το Υποέργο 1 του δήθεν «αναβατορίου», και πώς συμμορφώνονται αυτές με τους όρους κήρυξης και προστασίας του Δικταίου Άντρου σε ακτίνα 500μ. από το στόμιο του Σπηλαίου, το άρθρο 24 του Συντάγματος, την αρχαιολογική νομοθεσία, τις συναφείς Οδηγίες της Ε.Ε. και τις Συμβάσεις του Συμβουλίου της Ευρώπης για την Αρχαιολογική Κληρονομιά (υπερεθνική νομοθεσία);**
- 5. Πραγματοποιήθηκε, εν προκειμένω, η προκαταρκτική μελέτη σκοπιμότητας, οι μελέτες τεκμηρίωσης και οι λοιπές μελέτες και εργασίες τεκμηρίωσης που απαιτούνται, βάσει του κανονιστικού πλαισίου για την εκπόνηση μελετών και την εκτέλεση εργασιών σε ακίνητα μνημεία» (ΦΕΚ 2837/Β/2019); Πραγματοποιήθηκε η απαιτούμενη συμπληρωματική Έκθεση Σκοπιμότητας από την οποία να αποδεικνύεται ότι η απόδοση σε χρήση ή η φιλοξενία**

χρήσεων είναι συμβατή με το χαρακτήρα του μνημείου και με την υφιστάμενη κατάστασή του, καθώς και με τις δυνατότητες του φέροντος συστήματός του;

6. Γνωρίζει ότι τα στοιχεία που αναρτήθηκαν, εκ των υστέρων, στο ΕΣΗΔΗΣ και «μαρτυρούν» τις μη αναστρέψιμες βλάβες που θα προκληθούν εντός της ζώνης προστασίας και στο άμεσο περιβάλλον του Σπηλαίου από την εγκατάσταση του τελεφερίκ και τα λοιπά τεχνικά έργα που υποκρύπτονται (εκτεταμένες εκσκαφές, εκβραχισμοί, τοποθέτηση χαλύβδινων πυλώνων, ανέγερση ογκωδών κτιρίων από μπετόν αρμέ, υπόγειες και επίγειες κατασκευές κ.λπ.); Αν ναι, με ποιον τρόπο ενέκρινε το ΥΠΠΟ όλα αυτά τα εκτεταμένα τεχνικά έργα και εργασίες μείζονος σημασίας, δεδομένου ότι δεν αναφέρονται καθόλου στην από 13.09.2024 Απόφασή του (ΑΔΑ:ΡΝΞΘ46ΝΚΟΤ-Ε1Κ); Αν όχι, τι θα πράξει για την αποκατάσταση της νομιμότητας, ως οφείλει εκ του θεσμικού της ρόλου;

Ερωτάται ο κ. Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών:

7. Ποιος ήταν ο φορέας πρότασης του έργου; Σε ποιο στάδιο ωρίμανσης και βάσει ποιων μελετών σκοπιμότητας, αναγκαιότητας και βιωσιμότητας εντάχθηκε στις 06.04.2023 το Υποέργο 1 του «αναβατορίου» για χρηματοδότηση στο ΤΑΑ; Προτίθεστε να επανεξετάσετε την ένταξή του, μετά τα όσα προαναφέρθηκαν;
8. Με ποια κριτήρια αποφασίστηκε από την ΕΥΣΤΑ ότι το Υποέργο 1 είναι σύμφωνο με τους ενωσιακούς και εθνικούς κανόνες, τις δεσμεύσεις που απορρέουν από τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/240 και την αρχή «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης»;

Αίτηση Κατάθεσης Εγγράφων (Α.Κ.Ε.)

Παρακαλούνται οι αρμόδιοι κ.κ. Υπουργοί να καταθέσουν στη Βουλή:

1. Ο Υπουργός Περιβάλλοντος & Ενέργειας τις σχετικές γνωμοδοτήσεις, έγγραφα ή τυχόν πρακτικά συναντήσεων με εμπλεκόμενους στο Υποέργο 1 φορείς και τα αιτήματά τους. Επίσης να καταθέσει το σύνολο των εισερχόμενων εγγράφων και τυχόν αιτημάτων που απευθύνθηκαν στη ΔΙΠΑ, προκειμένου αυτή να εκδώσει το με ΑΠ: ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/65211/4511/16.06.2024 έγγραφό της, ιδίως το σχετικό 1 αυτού, με Α.Π. 181316/28.5.2024 έγγραφο της Περιφέρειας Κρήτης (Α.Π. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/58661/4061/31-05-2024) και τα συνημμένα σε αυτόαρχεία.
2. Η Υπουργός Πολιτισμού τον πλήρη φάκελο με την αλληλογραφία που αφορά στο Έργο του Δικταίου και ιδίως το Υποέργο 1 του «αναβατορίου, τόσο με τον Δήμο Οροπεδίου Λασιθίου όσο και με την Περιφέρεια Κρήτης, τα πρακτικά των συναντήσεων της Υπουργού και στελεχών του ΥΠΠΟ στην Αθήνα και στην Κρήτη με εκπρόσωπους των εν λόγω φορέων (δημάρχους και περιφερειάρχη), καθώς και τα έγγραφα του φακέλου του Υποέργου 1 που εισήχθη στο ΚΑΣ στην υπ' αριθ. 31/31.07.2024 Συνεδρία του (Θέμα 14ο), όπως και τα πλήρη πρακτικά του Οργάνου από την εν λόγω Συνεδρίαση. Επιπλέον να προσκομίσει: όλα τα έγγραφα και τις εισηγήσεις των αρμόδιων περιφερειακών υπηρεσιών επί του θέματος (Εφ. Αρχαιοτήτων Λασιθίου και Εφ. Παλαιοανθρωπολογίας – Σπηλαιολογίας), καθώς παραλείπονται από τα σχετικά της εν συνεχεία εκδοθείσας «εγκριτικής» Απόφασης (Α.Π.: 398888/13.09.2024/ΑΔΑ:ΡΝΞΘ46ΝΚΟΤ-Ε1Κ). Επίσης να καταθέσει: τις απαιτούμενες εκ του νόμου και του κανονιστικού πλαισίου: α) προκαταρκτική μελέτη

σκοπιμότητας, β) μελέτη τεκμηρίωσης και γ) συμπληρωματική Έκθεση Σκοπιμότητας για τη φιλοξενία χρήσεων και τυχόν εγκρίσεις τους.

- 3. Ο Υπουργός Οικονομικών** τον πλήρη φάκελο που αφορά το σχετικό 23 της Απόφασης Ένταξης (ΑΔΑ: Ψ39ΙΗ-Β2Ξ), ήτοι: «τη θετική αξιολόγηση της ΕΥΣΤΑ επί της πληρότητας των στοιχείων του Έργου και συμβατότητας αυτού με τους γενικούς και ειδικούς στόχους του ΤΑΑ», το με αριθ. Πρωτ. ΕΔΕΠΟΛ/Γρ. Προϊστ./ΤΑΑ/533/30.03.2023 έγγραφο του Υπουργείου Πολιτισμού που αναφέρεται στο Σχετικό 21, καθώς και το σχετικό Τεχνικό Δελτίο με όλες τις τροποποιήσεις και το σύνολο των συνοδευτικών εγγράφων που αφορούν το συγκεκριμένο υποέργο (αιτήματα εμπλεκόμενων φορέων, έγγραφα διαχειριστικών αρχών κ.λπ.).

Οι Ερωτώντες και αιτούντες Βουλευτές

Πολάκης Παύλος

Βέττα Καλλιόπη

Ζαμπάρας Μίλτος

Κασιμάτη Νίνα

Μεϊκόπουλος Αλέξανδρος

Μπάρκας Κώστας

Νοτοπούλου Αικατερίνη

Παναγιωτόπουλος Ανδρέας

Παππάς Νικόλαος

Τσαπανίδου Πόπη

Ψυχογιός Γιώργος